

ЗАКОН за държавните резерви и военновременните запаси

Обн., ДВ, бр. 9 от 31.01.2003 г., попр., бр. 37 от 22.04.2003 г., изм., бр. 19 от 1.03.2005 г., бр. 69 от 23.08.2005 г., бр. 105 от 29.12.2005 г., в сила от 1.01.2006 г., бр. 30 от 11.04.2006 г., в сила от 12.07.2006 г., доп., бр. 102 от 19.12.2006 г., бр. 54 от 13.06.2008 г., изм. и доп., бр. 35 от 12.05.2009 г., в сила от 12.05.2009 г., изм., бр. 16 от 26.02.2010 г., в сила от 26.02.2010 г., изм. и доп., бр. 15 от 15.02.2013 г., в сила от 15.02.2013 г., изм., бр. 57 от 28.07.2015 г., бр. 58 от 18.07.2017 г., в сила от 18.07.2017 г., доп., бр. 13 от 14.02.2020 г., в сила от 14.02.2020 г., изм. и доп., бр. 65 от 21.07.2020 г., доп., бр. 14 от 17.02.2021 г., в сила от 17.02.2021 г.

Сборник закони - АПИС, кн. 2/2003 г., стр. 41; кн. 4/2005 г., стр. 110

Библиотека закони - АПИС, т. 1, р. 7, № 848

Глава първа ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 1. (1) Този закон урежда обществените отношения по управлението на държавните резерви и военновременните запаси.

(2) Управление на държавни резерви и военновременни запаси е дейността по тяхното планиране, създаване, съхраняване, опазване, обновяване, поддържане, освобождаване, ползване, отчитане, финансиране и контролиране.

Чл. 2. (1) (Изм. - ДВ, бр. 19 от 2005 г., бр. 35 от 2009 г., в сила от 12.05.2009 г., доп., бр. 13 от 2020 г., в сила от 14.02.2020 г.) Държавните резерви представляват основни суровини, материали, горива, хранителни продукти, лекарства и болнично-домакинско имущество, дезинфектанти, средства за дератизация и дезинсекция, защитни облекла в случаи на ограничаване и ликвидиране на болести по животните и зоонози и други, определени с номенклатурен списък от Министерския съвет или със закон, предназначени за задоволяване потребностите на националното стопанство и населението при кризисна ситуация, при положение на война, военно или извънредно положение.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 69 от 2005 г., нова, бр. 102 от 2006 г., изм., бр. 35 от 2009 г., в сила от 12.05.2009 г.) Кризисни запаси по смисъла на този закон са определени по вид и количество материални средства, които държавата създава и поддържа за използване по време на кризисна ситуация и са част от държавния резерв.

(3) (Отм. - ДВ, бр. 19 от 2005 г., нова, бр. 102 от 2006 г.) Министерският съвет определя вида, условията и реда за създаване, използване и възстановяване на кризисни запаси от материални средства.

Чл. 3. (1) Военновременните запаси представляват материални ресурси, определени с номенклатурен списък и предназначени да осигурят при положение на война или военно положение производството на военна продукция за потребностите на въоръжените сили, на структурите, изпълняващи задачи по отбраната на страната, националното стопанство и на населението за период от време, определен от Министерския съвет с общия държавен военновременен план.

(2) Министерството на отбраната и Министерството на вътрешните работи създават за техни нужди ведомствени военновременни запаси при условия и по ред, определени с наредба на Министерския съвет.

Чл. 4. Държавните резерви и военновременните запаси са частна държавна собственост. Създаването, съхраняването и поддържането им е за сметка на държавния бюджет.

Глава втора ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ "ДЪРЖАВЕН РЕЗЕРВ И

ВОЕННОВРЕМЕННИ ЗАПАСИ"

Чл. 5. (1) Управлението на държавните резерви и военновременните запаси се осъществява от Държавната агенция "Държавен резерв и военновременни запаси".

(2) (Доп. - ДВ, бр. 15 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.) Държавната агенция "Държавен резерв и военновременни запаси", наричана по-нататък "агенцията", е юридическо лице на бюджетна издръжка със седалище София и е на пряко подчинение на Министерския съвет. Председателят на агенцията е първостепенен разпоредител с бюджет.

(3) Структурата, функциите и числеността на администрацията, както и организацията на работа на агенцията се определят с устройствен правилник, приет от Министерския съвет.

(4) Агенцията е администратор на приходите от:

1. продажби на освободените без възстановяване и продадените с цел обновяване държавни резерви и военновременни запаси;

2. начислени лихви и неустойки по сключени договори с търговци и организации.

Чл. 6. (1) Агенцията се ръководи и представлява от председател, който се определя с решение на Министерския съвет.

(2) При осъществяване на своите функции председателят на агенцията се подпомага от заместник-председател.

(3) Министър-председателят сключва, изменя и прекратява договорите с председателя и заместник-председателя.

Чл. 7. (1) Председателят на агенцията участва в провеждането на държавната политика в областта на планирането, създаването, съхраняването, опазването, обновяването, поддържането, освобождаването, ползването, отчитането, финансирането и контролирането на държавните резерви и военновременните запаси на страната в съответствие с интересите на националната сигурност.

(2) Председателят:

1. участва в планирането, организира и ръководи създаването, съхраняването, отчитането, опресняването, поддържането, освобождаването, опазването и използването на държавните резерви и военновременните запаси по номенклатурни списъци, приети с решение на Министерския съвет;

2. организира и ръководи извършването на проучвания за потребностите от държавни резерви в страната и предлага номенклатурните списъци и нормативите за тях за утвърждаване от Министерския съвет;

3. организира съхранението на техническата документация от български разработки и лицензионна техническа документация, без да притежава авторски права, за производство и ремонт на военна и специална продукция, която е свързана с изпълнение на задачи по отбраната на страната (военновременни задачи);

4. деблокира държавни резерви и военновременни запаси съобразно компетентността си;

5. организира и контролира дейностите по отбранително-мобилизационната подготовка и изготвянето на планове за привеждане на дейността от мирно във военно положение и военновременния план на агенцията;

6. взема решения за провеждане на процедури за възлагане на обществени поръчки и търгове в съответствие с действащото законодателство, както и сключва договори с физически и юридически лица;

7. (изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г.) издава индивидуални административни актове, съдържащи реквизитите, предвидени в Административнопроцесуалния кодекс;

8. (отм. - ДВ, бр. 15 от 2013 г., в сила от 15.02.2013 г.);

9. издава наказателни постановления при констатирани нарушения в случаите, определени със закон;

10. изготвя проекта на годишния бюджет на агенцията и отчети за дейността ѝ пред Министерския съвет и други органи на централната изпълнителна власт;

11. (отм. - ДВ, бр. 15 от 2013 г., в сила от 15.02.2013 г.);

12. (нова - ДВ, бр. 35 от 2009 г., в сила от 12.05.2009 г., отм., бр. 16 от 2010 г., в сила от 26.02.2010 г.);

13. (предишна т. 12 - ДВ, бр. 35 от 2009 г., в сила от 12.05.2009 г.) осъществява и други функции, регламентирани със закон или нормативен акт или възложени от Министерския съвет.

(3) Председателят може да делегира със заповед правомощия на заместник-председателя на агенцията.

Чл. 8. Служителите на агенцията са длъжни да не разпространяват информация, станала им известна при или по повод изпълнението на служебните им задължения.

Чл. 9. При управлението на държавните резерви и военновременните запаси агенцията взаимодейства с органите на централната и местната власт. Тези органи съдействат на агенцията при изпълнение на функциите ѝ.

Чл. 10. (1) Министерският съвет приема наредба за условията и реда за организиране на дейностите по държавните резерви и военновременните запаси.

(2) Продажбата на държавни резерви и военновременни запаси се извършва по законоустановения ред и по процедура, определена с наредба на Министерския съвет.

(3) Покупките на държавни резерви и военновременни запаси и на ведомствените военновременни запаси по чл. 3, ал. 2 се извършват при условията и по реда, предвидени в Закона за обществените поръчки.

(4) (Нова - ДВ, бр. 54 от 2008 г., изм., бр. 57 от 2015 г., бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г.) Контролът върху качеството и съхраняването зърно от агенцията се извършва от Министерството на земеделието, храните и горите по ред, определен с наредбата по ал. 1.

Чл. 11. (1) Председателят на агенцията изготвя и предоставя на Министерския съвет ежегоден отчет за състоянието на държавните резерви и военновременните запаси по реда, определен в наредбата по чл. 10, ал. 1.

(2) Председателят на агенцията предоставя на министъра на отбраната информация за създадените и освободените с акт на Министерския съвет военновременни запаси във връзка с осигуряване изпълнението на възложените на търговци и организации военновременни задачи. При поискване от компетентните органи на централната изпълнителна власт агенцията предоставя информация относно запасите, създадени за техни нужди. Информацията се предоставя по реда, определен в наредбата по чл. 10, ал. 1.

(3) (Доп. – ДВ, бр. 65 от 2020 г.) Търговците, Държавното предприятие "Държавна петролна компания" и организациите, които съхраняват държавни резерви и военновременни запаси, изготвят и предоставят в агенцията ежегодни справки по реда, определен в наредбата по чл. 10, ал. 1.

Глава втора "а"

(Нова – ДВ, бр. 65 от 2020 г.)

ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ "ДЪРЖАВНА ПЕТРОЛНА КОМПАНИЯ"

Чл. 11а. (Нов – ДВ, бр. 65 от 2020 г.) (1) Образува се Държавно предприятие "Държавна петролна компания" със статут на държавно предприятие по смисъла на чл. 62, ал. 3 от Търговския закон, наричано по-нататък "предприятието".

(2) Предприятието е юридическо лице със седалище София. Предприятието не е търговско дружество и не формира и не разпределя печалба.

(3) Структурата, устройството и дейността на предприятието, правомощията и задълженията на органите за управление се определят с правилник, приет от Министерския съвет.

(4) Условията, редът и сроковете за осъществяване на взаимодействие между агенцията и предприятието се уреждат със споразумение.

Чл. 11б. (Нов – ДВ, бр. 65 от 2020 г.) (1) Основен предмет на дейност на предприятието

е:

1. създаване, съхраняване, опазване, обновяване и продажба на държавните резерви и военновременните запаси от нефт и нефтопродукти по този закон;

2. създаване, съхраняване, обновяване и продажба на запаси от нефт и нефтопродукти по чл. 2, ал. 1 и 2 от Закона за запасите от нефт и нефтопродукти;

3. управление, поддръжка, експлоатация и изграждане на петролни бази за съхранение на резерви и запаси от нефт и нефтопродукти.

(2) Предприятието осъществява и други дейности, които осигуряват или допълват основния предмет на дейност.

(3) Държавата предоставя на предприятието имущество – публична и частна държавна собственост, определено с решение на Министерския съвет.

(4) С решение на Министерския съвет предприятието може да учредява търговски дружества, включително с непарична вноска, представляваща правото на собственост върху предоставеното му имущество – частна държавна собственост, за осъществяване на търговска дейност, свързана с управление, поддръжка, експлоатация и изграждане на петролни бази за съхранение на нефт и нефтопродукти и бензиностанции, както и търговска дейност с алтернативни горива.

(5) Дейността на предприятието за изпълнение на задачите, свързани с основния предмет на дейност, се финансира от:

1. приходи от дейността;

2. трансфери от държавния бюджет;

3. други постъпления, определени с нормативен акт.

(6) Средствата по ал. 5 се разходват за осъществяване предмета на дейност и издръжка на предприятието.

Чл. 11в. (Нов – ДВ, бр. 65 от 2020 г.) Органи на управление на предприятието са:

1. управителният съвет;

2. изпълнителният директор.

Чл. 11г. (Нов – ДВ, бр. 65 от 2020 г.) Министърът на икономиката:

1. упражнява правата на собственост на държавата в предприятието;

2. назначава и освобождава членовете на управителния съвет и изпълнителния директор на предприятието.

Чл. 11д. (Нов – ДВ, бр. 65 от 2020 г.) (1) Срещу имуществото – публична държавна собственост, предоставено на предприятието, не може да се насочва принудително изпълнение.

(2) Предприятието не може да се приватизира и срещу него не може да се открива производство по несъстоятелност.

(3) Средствата и операциите на предприятието се включват в консолидираната фискална програма като средства и операции на други икономически обособени лица по чл. 13, ал. 4 от Закона за публичните финанси и не са част от държавния бюджет.

Глава трета

ПЛАНИРАНЕ И СЪЗДАВАНЕ НА ДЪРЖАВНИ РЕЗЕРВИ И ВОЕННОВРЕМЕННИ ЗАПАСИ

Чл. 12. Председателят на агенцията съгласувано със заинтересуваните органи на изпълнителната власт разработва и внася в Министерския съвет предложение за номенклатурни списъци на държавните резерви, нормативите за тях и разчет за необходимите финансови средства на база отчетено потребление в страната от Националния статистически институт и други компетентни ведомства.

Чл. 13. Министерският съвет приема с решение номенклатурните списъци на държавните резерви и нормативите за тях и разчет за необходимите финансови средства.

Чл. 14. (Доп. - ДВ, бр. 35 от 2009 г., в сила от 12.05.2009 г.) Министерският съвет приема с решение номенклатурните списъци на военновременните запаси, нормативите за

тях и разчет за необходимите финансови средства по предложение на министъра на отбраната и на председателя на агенцията.

Чл. 15. Агенцията съгласувано със заинтересуваните органи на централната изпълнителна власт разработва и внася за приемане от Министерския съвет програма за създаване, съхраняване, опазване и обновяване на държавните резерви и военновременните запаси.

Чл. 16. (1) Агенцията осигурява изпълнението на възложените ѝ с акт на Министерския съвет задачи по създаването на държавни резерви.

(2) Агенцията осигурява създаването на военновременните запаси или чрез договори възлага създаването им на търговци и организации, на които с акт на Министерския съвет са възложени военновременни задачи.

(3) (Нова – ДВ, бр. 65 от 2020 г.) Държавните резерви и военновременните запаси от нефт и нефтопродукти се създават от предприятието по вид и количества, определени с решенията по чл. 13 и 14.

Глава четвърта

ДЪРЖАВНИ РЕЗЕРВИ

Чл. 17. (1) Съхраняването и опазването на държавните резерви се осъществяват от агенцията.

(2) (Нова – ДВ, бр. 65 от 2020 г.) Съхраняването и опазването на държавните резерви от нефт и нефтопродукти се извършват от предприятието по вид и количества, определени с решението по чл. 13.

(3) (Предишна ал. 2, изм. – ДВ, бр. 65 от 2020 г.) Агенцията и предприятието може да възлагат съхраняването и опазването на държавни резерви и на външни съхранители - търговци и организации, на конкурсен принцип, като взаимоотношенията се уреждат с договор.

Чл. 18. (Доп. – ДВ, бр. 65 от 2020 г.) Обновяването на държавни резерви с нарушаване на наличностите се извършва по решение на Министерския съвет или на упълномощен от него орган от агенцията или от търговците, предприятието и организациите съхранители по реда на наредбата по чл. 10, ал. 1.

Чл. 19. (1) Освобождаването на държавни резерви се извършва по предложение на председателя на агенцията с решение на Министерския съвет или на упълномощен от него орган и с последваща заповед на председателя на агенцията при:

1. продажба с цел обновяване на държавния резерв;
2. изменение на номенклатурните списъци на държавните резерви и нормите за тях;
3. въвеждане в действие на общия държавен военновременен план;
4. искане на централната или местната администрация за преодоляване на последиците от кризисни ситуации с последващо своевременно възстановяване;
5. затруднения на доставките на нефт и нефтопродукти в страната в случаите, определени със закон.

(2) (Попр. - ДВ, бр. 37 от 2003 г.) Освободените държавни резерви по ал. 1, т. 1 и 2 и чл. 20 се продават от агенцията чрез търг, на стоковите борси и тържищата по реда на наредбата по чл. 10, ал. 2.

(3) (Нова – ДВ, бр. 65 от 2020 г.) Освободените държавни резерви от нефт и нефтопродукти по ал. 1, т. 1 и 2 и чл. 20 се продават от предприятието по ред, определен в правилника по чл. 11а, ал. 3.

(4) (Нова – ДВ, бр. 65 от 2020 г.) В случай че решението на Министерския съвет или на упълномощен от него орган е прието на основание ал. 1, т. 3, 4 и 5, предприятието предоставя създадените държавни резерви от нефт и нефтопродукти безвъзмездно на агенцията със задължение за последващо възстановяване от страна на предприятието.

(5) (Предишна ал. 3 – ДВ, бр. 65 от 2020 г.) Агенцията се задължава да реализира или премести освободените държавни резерви, съхранявани в търговци и организации, в срок

една година от освобождаването им.

(6) (Предишна ал. 4, доп. – ДВ, бр. 65 от 2020 г.) До реализацията и преместването на освободените държавни резерви търговците, предприятието или организациите, които ги съхраняват, носят отговорност за целостта и състоянието им.

(7) (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2009 г., в сила от 12.05.2009 г., предишна ал. 5, доп., бр. 65 от 2020 г.) Заповедите на председателя на агенцията за освобождаване на държавните резерви, за тяхното предаване или преместване са задължителни за търговците, предприятието и организациите съхранители и подлежат на незабавно изпълнение. Заповедите не подлежат на обжалване.

Чл. 20. При неотложни нужди, свързани с подмяна и обновяване, освобождаването на държавни резерви до 30 на сто със срок на възстановяване до 6 месеца може да се извършва със заповед на председателя на агенцията по ред, определен в наредбата по чл. 10, ал. 1, без решение по чл. 18. Председателят на агенцията своевременно уведомява Министерския съвет или упълномощен от него орган за извършеното освобождаване.

Чл. 21. При откриване на производство по несъстоятелност или ликвидация лицата, които представляват търговските дружества и организациите съхранители, са задължени да уведомят незабавно агенцията за предприемане на действия за по-нататъшното опазване на държавните резерви.

Глава пета

ВОЕННОВРЕМЕННИ ЗАПАСИ

Чл. 22. (Доп. - ДВ, бр. 35 от 2009 г., в сила от 12.05.2009 г., изм., бр. 65 от 2020 г.) (1) Съхраняването и опазването на военновременните запаси се извършват от агенцията.

(2) Съхраняването и опазването на военновременните запаси от нефт и нефтопродукти се извършват от предприятието по вид и количества, определени с решението по чл. 14.

(3) Агенцията и предприятието може да възлагат съхраняването и опазването на военновременните запаси чрез договор на търговци и организации за възложените им с акт на Министерския съвет военновременни задачи или на търговци и организации, определени на конкурсен принцип.

Чл. 23. (Доп. – ДВ, бр. 65 от 2020 г.) Обновяването на военновременни запаси с нарушаване на наличностите се извършва по решение на Министерския съвет или на упълномощен от него орган от агенцията или от търговците, предприятието и организациите съхранители по реда на наредбата по чл. 10, ал. 1.

Чл. 24. (1) (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2009 г., в сила от 12.05.2009 г.) Освобождаването на военновременните запаси се извършва с решение на Министерския съвет или на упълномощен от него орган по предложение на председателя на агенцията. Въз основа на решението председателят на агенцията издава последваща заповед за освобождаване. Военновременни запаси се освобождават при:

1. обновяване на военновременните запаси с нарушаване на наличностите за определен период от време;

2. изменение на номенклатурните списъци и на нормативите на военновременните запаси;

3. въвеждане в действие на общия държавен военновременен план.

(2) (Попр. - ДВ, бр. 37 от 2003 г.) Освободените военновременни запаси по ал. 1, т. 1 и 2 и по чл. 25 се продават от агенцията чрез търг, на стоковите борси и тържищата и по реда на наредбата по чл. 10, ал. 2.

(3) (Нова – ДВ, бр. 65 от 2020 г.) Освободените военновременни запаси от нефт и нефтопродукти по ал. 1, т. 1 и 2 и чл. 25 се продават от предприятието по ред, определен в правилника по чл. 11а, ал. 3.

(4) (Нова – ДВ, бр. 65 от 2020 г.) В случай че решението на Министерския съвет или на упълномощен от него орган е прието на основание ал. 1, т. 3, предприятието предоставя създадените военновременни запаси от нефт и нефтопродукти безвъзмездно на агенцията със

задължение за последващо възстановяване от страна на предприятието.

(5) (Предишна ал. 3 – ДВ, бр. 65 от 2020 г.) Агенцията се задължава да реализира или премести освободените запаси, съхранявани в търговци и организации, в срок до една година от освобождаването им.

(6) (Предишна ал. 4, доп. – ДВ, бр. 65 от 2020 г.) До реализацията и преместването на освободените военновременни запаси търговците, предприятието или организациите, които ги съхраняват, носят отговорност за целостта и състоянието им.

(7) (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2009 г., в сила от 12.05.2009 г., предишна ал. 5, доп., бр. 65 от 2020 г.) Заповедите на председателя на агенцията за освобождаване на военновременните запаси, за тяхното предаване или преместване са задължителни за търговците, предприятието и организациите съхранители и подлежат на незабавно изпълнение. Заповедите не подлежат на обжалване.

Чл. 25. При неотложни нужди, свързани с подмяна и обновяване, освобождаването на военновременните запаси до 30 на сто със срок на възстановяване до 6 месеца може да се извършва със заповед на председателя на агенцията по ред, определен в наредбата по чл. 10, ал. 1, без решение по чл. 23. Председателят на агенцията своевременно уведомява Министерския съвет и заинтересуваните министри за извършеното освобождаване.

Чл. 26. При откриване на производство по несъстоятелност или ликвидация лицата, които представляват търговските дружества и организациите съхранители, са задължени да уведомят незабавно агенцията за предприемане на действия за по-нататъшното опазване на военновременните запаси.

Глава шеста КОНТРОЛ

Чл. 27. (1) Министерският съвет контролира дейността на агенцията по управление на държавните резерви и военновременните запаси.

(2) (Доп. – ДВ, бр. 65 от 2020 г.) Контролът върху търговците, предприятието и организациите съхранители по създаването, съхраняването, опазването, обновяването и използването на държавните резерви и военновременните запаси се осъществява от председателя на агенцията чрез инспекторат и други упълномощени от него длъжностни лица.

(3) (Доп. – ДВ, бр. 65 от 2020 г.) При упражняване на контролната дейност инспекторите или упълномощените от председателя на агенцията длъжностни лица могат да издават предписания, които имат задължителен характер за търговците, предприятието и организациите съхранители.

Чл. 28. (1) Инспекторите и упълномощените длъжностни лица на агенцията имат право на достъп до местата за съхранение на държавни резерви и военновременни запаси за извършване на проверка на количеството, качеството, технологичното им състояние, счетоводната и търговската документация за тях.

(2) При изпълнение на служебните си задължения инспекторите и упълномощените от председателя на агенцията длъжностни лица имат право да:

1. осъществяват предвидените от закона действия по обезпечаване на доказателства, включително да запечатват складове, в които се съхраняват или следва да се съхраняват държавни резерви и военновременни запаси;

2. извършват насрещни проверки;

3. изискват от трети лица сведения и документи, необходими за извършване на насрещни проверки;

4. изискват писмени обяснения от проверяваните лица;

5. ползват вещи лица, с които се сключва договор за извършване на експертиза.

(3) В резултат от проверките се изготвя протокол. Когато констатациите съдържат данни за извършено нарушение по този закон или други нормативни актове, които имат отношение към дейността на агенцията, инспекторът съставя акт за констатиране на

извършено нарушение.

Чл. 29. (1) (Доп. – ДВ, бр. 65 от 2020 г.) Органите на централната и териториалната изпълнителна власт или упълномощени от тях длъжностни лица осъществяват контрол по създаването и поддържането на военновременните запаси в търговци, предприятието и организации съхранители по функционален и териториален принцип.

(2) Министърът на отбраната или упълномощени от него служители осъществяват контрол по създаването и поддържането на военновременните запаси.

(3) За резултатите от контрола по ал. 1 и 2 се уведомява писмено председателят на агенцията.

Чл. 30. Органите на Министерството на вътрешните работи оказват съдействие при поискване от страна на служители на агенцията във връзка с изпълнение на служебните им правомощия.

Глава седма

АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 31. (1) Който извърши или допусне извършването на нарушение на разпоредбите на този закон, както и на нормативните актове по неговото прилагане или не спази задължителните предписания на инспекторите и упълномощените длъжностни лица на агенцията, се наказва с глоба от 500 до 10 000 лв. или с имуществена санкция за юридически лица и еднолични търговци в размер от 1000 до 500 000 лв.

(2) На юридически лица и еднолични търговци, извършили или допуснали отклонение или липси на държавни резерви и/или военновременни запаси, се налага имуществена санкция в размер от 1000 до 500 000 лв.

(3) На юридически лица и еднолични търговци, допуснали неполагане на грижи, довело до влошаване на качествените характеристики на държавни резерви и/или военновременни запаси, се налага имуществена санкция в размер от 500 до 50 000 лв.

(4) (Изм. и доп. – ДВ, бр. 65 от 2020 г.) Търговците, предприятието и организациите съхранители, които не изпълнят или умишлено създават пречки за изпълнението на заповедите на председателя на агенцията по чл. 19, ал. 7 и чл. 24, ал. 7, се наказват с имуществена санкция от 1000 до 50 000 лв.

Чл. 32. (1) Нарушенията по чл. 31 се установяват с актове на инспекторите и длъжностните лица, определени от председателя на агенцията.

(2) Наказателните постановления се издават от председателя на агенцията.

(3) Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

Чл. 33. Административнонаказателната отговорност по този закон се осъществява независимо от отговорността по гражданското законодателство.

Чл. 34. (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2005 г.) Имуществените санкции и глобите по влезли в сила наказателни постановления на председателя на агенцията подлежат на събиране по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на този закон:

1. "Създаване на държавни резерви и военновременни запаси" е закупуване, доставка и приемане на суровини, материали и стоки като държавни резерви и военновременни запаси по номенклатурни списъци, приети с решение на Министерския съвет.

2. "Съхранение на държавни резерви и военновременни запаси" е запазване на държавните резерви и военновременните запаси при подходящи технологични условия в състояние на готовност за използване.

3. "Обновяване на държавни резерви и военновременни запаси" е замяна на държавни резерви и военновременни запаси преди изтичане на срока им на съхранение след доставяне

на равни количества новопроизведени.

4. "Освобождение на държавни резерви и военновременни запаси" е действие по промяна на статута на държавните резерви и военновременните запаси с акт на Министерския съвет.

5. "Номенклатурни списъци" са наименования на суровините, материалите и стоките, поддържани за държавни резерви и военновременни запаси.

6. "Нормативи" са количества от суровини, материали и стоки, посочени в номенклатурните списъци и поддържани в съответната мерна единица за определен период от време като държавни резерви и военновременни запаси.

7. "Поддържане" са строителство, ремонтни дейности на складови вместимости и техника на агенцията, осигуряващи нормалното съхранение на държавни резерви и военновременни запаси и оптималното им функциониране.

8. (Доп. – ДВ, бр. 65 от 2020 г.) "Опазване" е система от мероприятия за физическото опазване на държавните резерви и военновременните запаси от посегателства в агенцията, в предприятието, в търговците и организациите съхранители.

9. "Кризисна ситуация" възниква вследствие действието на разрушителни или агресивни сили при бедствия, аварии, катастрофи, епидемии или други събития.

10. "Бедствие" е всяко природно или екологично явление, което е съпроводено от жертви и тежки щети за собствеността или са застрашени животът и здравето на населението.

11. "Авария" е внезапна технологична повреда на машини, съоръжения и агрегати, съпроводена със спиране или сериозно нарушаване на технологичния процес, взривове, пожари, замърсяване на околната среда, разрушения, жертви или заплаха за здравето и живота на населението.

12. "Катастрофа" е събитие, явление или процес на действието на разрушителни сили, довели до мащабни тежки или унищожителни последствия, жертви, наранявания, разрушения и повреди, изискващи незабавни и възстановителни интервенции.

13. (Отм. - ДВ, бр. 69 от 2005 г.).

14. "Материални ресурси" са суровини, материали, горива, хранителни продукти, полуфабрикати, комплектуващи изделия за непосредствено производство, резервни части, лекарства, болнични комплекти, машини, инструменти, прибори и други, които се заделят за военновременни запаси.

15. "Военновременна задача" е задължение на юридическо или физическо лице по изпълнение на задачи от общия държавен военновременен план, възложени с акт на Министерския съвет.

16. (Изм. - ДВ, бр. 19 от 2005 г.) "Реализация" е продажба на деблокирани без възстановяване или с възстановяване държавни резерви и военновременни запаси.

17. "Неотложни нужди" са действия на агенцията за опазване на държавните резерви и военновременните запаси при аварии, бедствия и наличие на зарази, водещи до унищожаване или рязко влошаване на качествените им показатели.

18. (Отм. - ДВ, бр. 19 от 2005 г.).

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. В тримесечен срок от влизането в сила на закона Министерският съвет приема наредбите по чл. 3, ал. 2 и чл. 10, ал. 1 и 2.

§ 3. До влизането в сила на наредбите по чл. 3, ал. 2 и чл. 10, ал. 1 и 2 се прилагат действащите подзаконовни нормативни актове, доколкото не противоречат на този закон.

§ 4. Навсякъде в Закона за съхранение и търговия със зърно (обн., ДВ, бр. 93 от 1998 г.; изм., бр. 101 от 2000 г.) думите "Главно управление "Държавен резерв и военновременни запаси" се заменят с "Държавната агенция "Държавен резерв и военновременни запаси".

Законът е приет от 39-то Народно събрание на 16.01.2003 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ
към Закона за запасите от нефт и нефтопродукти
(ДВ, бр. 15 от 2013 г., в сила от 15.02.2013 г.)

.....

§ 16. В Закона за държавните резерви и военновременните запаси (обн., ДВ, бр. 9 от 2003 г.; попр., бр. 37 от 2003 г.; изм., бр. 19, 69 и 105 от 2005 г., бр. 30 и 102 от 2006 г., бр. 54 от 2008 г., бр. 35 от 2009 г. и бр. 16 от 2010 г.) в чл. 7, ал. 2 т. 8 и 11 се отменят.

.....

§ 22. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".
ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ към Закона за публичните финанси
(ДВ, бр. 15 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.)

.....

§ 93. В Закона за държавните резерви и военновременните запаси (обн., ДВ, бр. 9 от 2003 г.; попр., бр. 37 от 2003 г.; изм., бр. 19, 69 и 105 от 2005 г., бр. 30 и 102 от 2006 г., бр. 54 от 2008 г., бр. 35 от 2009 г. и бр. 16 от 2010 г.) в чл. 5, ал. 2 се създава изречение второ: "Председателят на агенцията е първостепенен разпоредител с бюджет."

.....

§ 123. Законът влиза в сила от 1 януари 2014 г. с изключение на § 115, който влиза в сила от 1 януари 2013 г., и § 18, § 114, § 120, § 121 и § 122, които влизат в сила от 1 февруари 2013 г.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ
към Закона за закриване на Националната служба по зърното
(ДВ, бр. 57 от 2015 г.)

.....

§ 9. В тримесечен срок от влизането в сила на закона:

1. Министерският съвет привежда устройствения правилник на Министерството на земеделието и храните и устройствения правилник на Българската агенция по безопасност на храните в съответствие със Закона за Българската агенция по безопасност на храните и Закона за прилагане на Общата организация на пазарите на земеделски продукти на Европейския съюз, като променя функциите и числеността на персонала.

2. Министърът на земеделието и храните привежда устройствения правилник на областните дирекции "Земеделие" в съответствие със Закона за прилагане на Общата организация на пазарите на земеделски продукти на Европейския съюз, като променя техните функции и численост на персонала.

§ 10. (1) В едномесечен срок от влизането в сила на закона Министерският съвет издава постановление по § 4, ал. 4.

(2) В тримесечен срок от влизането в сила на закона министърът на земеделието и храните издава наредбата по чл. 58с от Закона за прилагане на Общата организация на пазарите на земеделски продукти на Европейския съюз.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ
към Закона за изменение и допълнение на Закона
за държавните резерви и военновременните запаси
(ДВ, бр. 65 от 2020 г., доп., бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.)

.....

§ 18. (1) В тримесечен срок от вписването в търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел Държавното предприятие "Държавна петролна компания" подава писмено искане за издаване на лицензи за управление на данъчни складове до директора на Агенция "Митници". До връчването на лицензите Държавната агенция "Държавен резерв и военновременни запаси" осъществява дейността като лицензиран складодържател по досегашния ред.

(2) Лицензите по ал. 1 и решението за прекратяване действието на лицензите, издадени по реда на отменения раздел IIа на глава четвърта от Закона за акцизите и данъчните

складове, се връчват едновременно на 1-во число на съответния месец.

(3) Установените от митническите органи наличности на акцизни стоки към датата на връчването на актовете по ал. 2 се вписват в материалната отчетност на съответните данъчни складове и не се смятат за освободени за потребление, като за целта се регистрират електронни административни документи.

(4) В тримесечен срок от връчването на лицензите по ал. 1 Държавното предприятие "Държавна петролна компания" подава искане за регистрация на складове по чл. 38 от Закона за запасите от нефт и нефтопродукти. До регистрацията на складовете по чл. 38 от Закона за запасите от нефт и нефтопродукти контролът и отчетността върху складовете и наличностите на нефт и нефтопродукти се осъществяват по досегашния ред.

§ 19. (1) Активите, включително петролните бази, които не са лицензирани като данъчни складове, пасивите, архивът, както и другите права и задължения на Държавна агенция "Държавен резерв и военновременни запаси", свързани с дейността по чл. 11б, ал. 1, преминават към Държавно предприятие "Държавна петролна компания" на 1-во число на съответния месец. За предаването и приемането на имуществото се съставя приемно-предавателен протокол.

(2) Всички лицензирани като данъчни складове петролни бази за съхранение на нефт и нефтопродукти, предоставени за управление на Държавна агенция "Държавен резерв и военновременни запаси", заедно със съхраняваните в тях количества резерви и запаси от нефт и нефтопродукти преминават в управление на Държавно предприятие "Държавна петролна компания" от датата на връчването на лицензите по § 18, ал. 2. За предаването и приемането на имуществото се съставя приемно-предавателен протокол.

(3) Съхраняваните резерви и запаси, собственост на Държавна агенция "Държавен резерв и военновременни запаси", при външни съхранители, в складове по чл. 38 от Закона за запасите от нефт и нефтопродукти и в други складове/резервоари преминават в управление на Държавно предприятие "Държавна петролна компания" в тримесечен срок от вписването му в търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел. Условието и редът за преминаване на съхраняваните резерви и запаси, собственост на Държавна агенция "Държавен резерв и военновременни запаси", при външни съхранители и в складове по чл. 38 от Закона за запасите от нефт и нефтопродукти се уреждат в споразумението по чл. 11а, ал. 4. Складовите записи, издадени в полза на Държавна агенция "Държавен резерв и военновременни запаси", се преиздават от съхранителите в полза на Държавно предприятие "Държавна петролна компания" в срок от 14 дни от преминаването на резервите и запасите в управление на държавното предприятие.

(4) Областните управители отразяват промените в актовете за държавна собственост за имотите или съставят актове за държавна собственост за тях.

§ 19а. (Нов – ДВ, бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.) Държавна агенция "Държавен резерв и военновременни запаси" изпълнява дейностите на Държавното предприятие "Държавна петролна компания" по чл. 11б, ал. 1 от Закона за държавните резерви и военновременните запаси и функциите по чл. 3а от Закона за запасите от нефт и нефтопродукти до окончателното фактическо предаване на активите, пасивите, архива, съхраняваните резерви и запаси от агенцията на Държавно предприятие "Държавна петролна компания". Финансирането на дейностите и функциите по изречение първо се осъществява чрез предоставяне на трансфери от бюджета на Министерството на икономиката по бюджета на Държавна агенция "Държавен резерв и военновременни запаси". Произтичащите компенсирани промени по бюджетите на Министерството на икономиката и Държавна агенция "Държавен резерв и военновременни запаси" се извършват по реда на чл. 110, ал. 4 от Закона за публичните финанси.

§ 20. Държавно предприятие "Държавна петролна компания" встъпва като възложител заедно с Държавна агенция "Държавен резерв и военновременни запаси" по договорите, свързани с извършване на текущи, основни и аварийни ремонти на петролните бази, както и с изпълнения на мероприятия по енергийна ефективност – саниране, извършване на обследвания на сграден фонд, съоръжения и паспортизация в съответствие с наредбата по чл.

176а, ал. 6 от Закона за устройство на територията, в съответствие с правомощията по този закон. Договорите извън тези по изречение първо, свързани с дейността по чл. 11б, ал. 1, се изпълняват в тази си част от Държавна агенция "Държавен резерв и военновременни запаси" до избора на нови изпълнители/доставчици от Държавно предприятие "Държавна петролна компания", като разходите са за сметка на бюджета на предприятието.

§ 21. Произтичащите от структурните промени изменения по бюджетите на Министерството на икономиката и Държавна агенция "Държавен резерв и военновременни запаси" се извършват по реда на чл. 110, ал. 4 от Закона за публичните финанси на 1-во число на съответния месец.

§ 22. (1) Трудовите правоотношения на служителите от администрацията на Държавна агенция "Държавен резерв и военновременни запаси", осъществявали дейности по чл. 11б, ал. 1, се уреждат при условията и по реда на чл. 123 от Кодекса на труда.

(2) Безсрочните и срочните служебни правоотношения на държавните служители от администрацията на Държавна агенция "Държавен резерв и военновременни запаси", осъществявали дейности по чл. 11б, ал. 1, се преобразуват съответно в безсрочни и срочни трудови правоотношения, като със служителите се сключват трудови договори.

(3) Трудовите договори се сключват въз основа на писмено заявление, подадено от служителя в 7-дневен срок след получаване на уведомление, че е определен да премине на работа в Държавно предприятие "Държавна петролна компания", като служебното му правоотношение се прекратява.

(4) Когато изтеклият до момента на преобразуването на правоотношенията срок за изпитване по чл. 12 от Закона за държавния служител е по-малък от 6 месеца, той се включва в срока за изпитване по чл. 70 от Кодекса на труда, а когато изтеклият срок надвишава 6 месеца, се приема, че срокът за изпитване по чл. 70 от Кодекса на труда е изтекъл.

(5) При преобразуването индивидуалната основна месечна заплата по Кодекса на труда на служителите по служебно и трудово правоотношение в администрацията на Държавна агенция "Държавен резерв и военновременни запаси", осъществявали дейности по чл. 11б, ал. 1, се определя така, че същата, увеличена с допълнителното трудово възнаграждение за придобит трудов стаж и професионален опит и намалена с дължимия данък и задължителните осигурителни вноски за сметка на осигуреното лице, да не е по-ниска от получаваната до този момент индивидуална основна месечна заплата, намалена с дължимите задължителни осигурителни вноски за сметка на осигуреното лице, ако са били дължими, и дължимия данък.

(6) Неизползваните отпуски на служителите по служебно и трудово правоотношение от Държавна агенция "Държавен резерв и военновременни запаси", осъществявали дейности по чл. 11б, ал. 1, се запазват. Отпуските може да се използват пропорционално към датата на влизане в сила на този закон и не се компенсират с парични обезщетения.

(7) Условията, редът и сроковете за преминаване на служителите се уреждат в споразумението по чл. 11а, ал. 4.

§ 23. (1) В двумесечен срок от влизането в сила на този закон министърът на финансите привежда в съответствие с него правилника за прилагане на Закона за акцизите и данъчните складове.

(2) В тримесечен срок от влизането в сила на измененията и допълненията на правилника по ал. 1 лицензираните складодържатели привеждат дейността си в съответствие с изискванията на чл. 47, ал. 12 и чл. 65, ал. 11 и писмено уведомяват за това директора на Агенция "Митници".

§ 24. В тримесечен срок от влизането в сила на този закон Министерският съвет приема правилника по чл. 11а, ал. 3 и съответните изменения в подзаконовите нормативни актове.